

Den norske Forfatterforening

Kjære forfattere,

31.mars 2023

Takk til dere som deltok på årsmøtet, og takk til alle som bidrar og engasjerer seg i Forfatterforeningens arbeid.

Onsdag denne uka ble bokloven annonsert, og i dag fredag klokka 11 gikk den i statsråd. Det betyr at nå lovfestes og sikres en velfungerende politikk, som stadig har vært under press med skiftende regjeringer. Hovedelementet med en fastprisperiode per format videreføres i tråd med Forfatterforeningens, og enkeltforfatteres innspill. Mange forfattere leverte egne høringsuttalelser med henvisning til årsmøtevedtaket. Det har blitt lagt merke til, og bidratt til den bokloven som ligger på bordet nå. Stor takk til dere forfattere som har engasjert dere.

Jeg er veldig glad for at bokloven kommer, og at Forfatterforeningen og forfatterne har blitt hørt.

Nå videreføres en fastprisperiode per format og fastprisperioden løper fra den dagen boka utgis.

Hvert format og hver bok får like lang fastprisperiode, helt uavhengig av når den gis ut.

Fastprisperiode per format betyr dessuten at det er politikken som bestemmer fastprisperioden, og ikke når det enkelte forlag lanserer et nytt format.

Fastprisordningen bidrar til mangfold, bredde og kvalitet både i utgivelser og utsalgssteder, men det blir ingen litteratur uten at forfatteren har rom og tid til å skrive. Fastprisordningen er direkte knyttet til forfatterøkonomien all den tid fastprisen gir et fast royaltigrunnlag.

Apropos royaltigrunnlag, og royalty. I disse dager går royaltывavregningene ut. Hvis dere lurer på noe, send veldig gjerne avregningen til oss, så tar vi en kikk!

Jeg ber dere også om å være obs når dere signerer avtaler. Forfatterforeningen fått tilbakemeldinger fra forfattere om at de presenteres ett sett av avtaler/kontrakter til en signering. Forfatterne sier at hvis de ikke huker ut og godkjenner alle avtaler utsendt i e-post, går ikke godkjenningen igjennom. Dette er ikke greit. Forfatterne må kunne ta stilling til de enkelte avtalene hver for seg. Og kunne

forbeholde seg en avtale uten at det går utover signeringen av de andre. Avtalene må signeres hver for seg. Det har vi gitt Forleggerforeningen beskjed om.

Og så er det agentavtalen. Flere forlag har tilbudt sine forfattere en «anbefalt agentavtale» som skribentorganisasjonene ikke har vært med på å utforme, og som verken DnF, FF eller NBU anbefaler. [Sjekk agentavtalen din](#)

Som nevnt på årsmøtet har DnF engasjert en jurist for å peke på opphavsrettslige utfordringer for forfattere knyttet til kunstig intelligens, og for å redegjøre for prosesser og utvikling i lovgivningen på feltet. Forfatterforeningen har også initiert et møte om temaet kunstig intelligens i skribentorganisasjonenes samarbeidsforum, så skribentorganisasjonene kan samarbeide om og følge opp forslag fra juristen DnF har engasjert.

Tirsdag 2. mai kl. 18-19:00 på Nasjonalbiblioteket i Oslo vil det bli arrangert et seminar om kunstig intelligens. Foredragsholder er Morten Goodwin. Seminaret har bakgrunn i et samarbeid kun mellom NFFO og FF, men alle forfattere er invitert. Ønsker du å være med, gi beskjed innen 16.april til post@forfatterforeningen.no så melder vi deg på.

Tirsdag denne uka, ble også *Kunstnerundersøkelsen 2019* lansert [Hva skal kunstnere leve av?](#) .

Rapporten kan leses her: [Kunstnerundersøkelsen 2019](#)

Rapporten viser at 10 av 13 kunstnergrupper hadde en nedgang i kunstnerisk arbeidstid. Medianinntekten fra kunstnerisk inntekt fra skjønnlitterære forfattere ligger på 133 000 (Kunstnerundersøkelsen, s 126)

Skjønnlitterære forfattere har så mye som 65% av inntekten fra ikke-kunstnerisk arbeid. (Kunstnerundersøkelsen, s 92)

Hvis løsningen på de skjønnlitterære forfatternes lave inntekter er at de driver med annet inntektsgivende arbeid enn kunst, så er det feilslått kunstnerpolitikk – for resultatet av det tilsier mindre tid til fordypning, mindre tid til mengdetrening, mindre tid til presisjonsarbeid. Og rett og slett mindre kunst.

For at skjønnlitteraturen skal representere et mangfold er det helt avgjørende at forfattere rekrutteres fra alle sosiale lag, og at forfattere tør å forbli i yrket. Det handler om forfatterøkonomi.

Jeg er bekymra for at vi kan gå glipp av litteratur og at bare de som har vokst opp med en relativ økonomisk sikkerhet tør satse på å bli skjønnlitterær forfatter.

Vi lever ulike liv som forfattere, vi skriver ulike bøker, vi tjener ulikt. Vi tenker ulikt om det å være forfatter. Men vi har alle en kompetanse på vårt felt. Og som jeg sa i årsmøtetalen, så gjør den økonomiske verdenssituasjonen at det i økende grad stilles spørsmål ved finansiering av kunst, hvorvidt kunsten skal finansieres, og hva som er støtteverdig kunst. Derfor tenker jeg at vi må snakke høyere og mer om betydningen av kunst, og også snakke mer om det vi kan – nemlig det å skrive og å være gode lesere.

Kunst og kultur kan danne, forme og styrke fellesskap og samfunnsstrukturen rundt oss. Og skjønnlitteraturen kan bidra til kritisk refleksjon og gi innsikt i hvilke muligheter og utfordringer den menneskelige tilværelse byr på.

Som det står i DnFs publikasjon fra 2019, [Litteratur, politikk og samfunn](#)

«Vi trenger skjønnlitteraturens iscenesettelser og speilinger, dens innlevelse i helt ukjente menneskers hverdag. I skjønnlitteraturen iscenesettes ikke bare hendelser, men også språket, som ikke foregir å være nøytralt. Sammen representerer og problematiserer formen og innholdet historien, verdikampene og flertydigheten i det som skjer. God skjønnlitteratur er alltid sammensatt, gir ikke utsnitt av samfunnets enkelhet, men av samfunnets kompleksitet. Når forandringer skjer så fort som i dag, blir definitivt ikke behovet for skjønnlitteraturens språk og iscenesettelser mindre.»
(Løvåsen, Oterholm, Kriznik)

Nå ønsker jeg dere en riktig god påske, og tid og økonomisk rom til å skrive.

Beste hilsen Heidi Marie

